

Sažetak

Održivi razvoj zahteva angažovanje svih učesnika na ekonomskoj i socijalnoj sceni, kao i stalnu interakciju kako bi se prevazišli obrasci neodrživog rasta i obezbedili konačni rezultati koji će doneti najveće koristi svima. Takvi rezultati mogu se postići ukoliko i kada se postigne sporazum između svih zainteresovanih strana u društvu, i kada njihovi različiti interesi budu zastupljeni u procesu odlučivanja. Ovo zahteva promenu procesa kreiranja i sprovođenja politika održivosti i uvođenje koncepta upravljanja, čija je implementacija značajno napredovala u razvijenim tržišnim privredama širom sveta.

Ključne reči: održivi razvoj, neodrživi rast, proces odlučivanja, koncept upravljanja, razvijena tržišna privreda

Abstract

Sustainable development requires the involvement of all stakeholders of economic and social scene, as well as ongoing interaction in order to avoid unsustainable growth patterns and provide final results that will bring the greatest benefit to all. Such results can be reachable if and when an agreement is reached between all stakeholders in company, and when their different interests been represent in deacide proces. This requires a change in the process of creating and implementing and introduction of the concept of management process, which implementation has progres significantly in the developed economies around the world.

Key words: sustainable development, unsustainable growth, deacide process, management concept, developed market economy

---

Uvod

Koncept održivog razvoja usmeren je ka stvaranju boljeg sveta, u kome će ekonomski, socijalni, kulturni i ekološki faktori biti uravnoteženi. To je strategija koja objedinjuje razvoj i probleme životne sredine. Shvatanje održivog razvoja kao niz određenih ciljeva je pogrešno, jer on predstavlja generalno usmerenje. Činjenica je da smo povezani sa našim životnim okruženjem i da sve naše aktivnosti zavise od tog okruženja, stoga moramo osmisliti razvoj koji proizvodi više vrednosti nego što ih uzima iz prirode. Iz prirode se ne može uzeti više nego što je određeno sposobnošću njene regeneracije. Iz ovih razloga se u srži ovakvog delovanja nalazi odgovornost, koja isključuje kratkoročnost, u bilo kom smislu.

Širenjem svesti o održivom razvoju, zajedno sa korišćenjem raznih tehnika planiranja i organizacije zaštite životne sredine, dolazi do vidnih pomaka u proširivanju interesa, vezanih za proces zaštite i suzbijanje negativnih efekata razvoja, koji rezultiraju kreiranjem novog razvojnog koncepta. Taj koncept je sadržan u terminu "održivog razvoja", početkom 21. veka, i predstavlja smernicu za sve ostale vrste razvoja.¹

U poslednje dve decenije, održivi razvoj je postao jedan od osnovnih principa ekonomskog razmišljanja i sprovođenja politika u svetu. Koncept održivog razvoja proizilazi iz niza izveštaja Ujedinjenih Nacija i konferencija o održivom razvoju, a kasnije je dopunjen Milenijumskom deklaracijom Ujedinjenih Nacija. Prema shvatanju ovog pojma, održivi razvoj obuhvata sledeće:

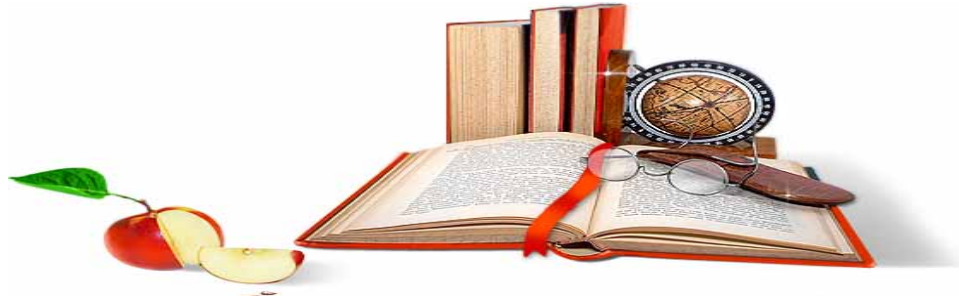
- Uravnotežen i pravilan ekonomski razvoj koji se može održati na duži vremenski period
- Smanjenje siromaštva, kroz osnaživanje siromašnih i obezbeđivanje njihovog pristupa neophodnim uslugama i sredstvima
- Učešće svih zainteresovanih strana u procesu odlučivanja (centralne i lokalne vlasti, nevladine organizacije, privatni i biznis sektor, profesionalne organizacije, sindikat, i dr.), uz izgradnju dijaloga i poverenja, kao i razvoj društvenog kapitala
- Pažljivo upravljanje i očuvanje neobnovljivih resursa
- Racionalnu (održivu) upotrebu energije i prirodnih resursa (vode, zemljišta, šuma, ...)
- Minimalizaciju otpada, kontrolisanje i sprečavanje zagađenja, minimalizaciju ekoloških rizika
- Unapređenje sistema obrazovanja i zdravstva, kao i poboljšanja u pogledu ravnopravnosti polova
- Zaštitu kulturnih identiteta

---

¹ Stojanović V.,(2006) Održivi razvoj turizma i životne sredine, Univerzitet u Novom Sadu, departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo, Novi Sad, str. 311.

GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I
DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET
WWW.MATURSKI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA **MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM**

-
-